

Noter

Slaget på Grønttorvet – Søren Kolstrup

S. 2-9:

Solidaritet den 10.11. 1918, 11.11. 1918, 12.11. 1918. *Klassekampen* 10.11. 1918, 11.11. 1918, 12.11. 1918. *Social-Demokraten* 10.11. 1918, 11.11. 1918, 12.11. 1918. Rene Karpantschof 2019, *De stridbare danskere. Efter enevælden og før demokratiet 1848-1920*: 435-442. Niels Finn Christiansen 1990, *Klassesamfundet organiseres. 1900-1925*: 257-261. Rene Karpantschof 2019, *De stridbare danskere. Efter enevælden og før demokratiet 1848-1920*: 435-442. Reaktionen i Socialdemokratiet og Det radikale Venstre jf. Søren Kolstrup 1996, *Velfærdsstatens rødder. Fra kommunesocialisme til folkepension*: 274-276.

S. 9-14:

Klassekampen 10.11. 1918 gengiver Marie Nielsens håb. Lars Lindeberg 1966, *De så det ske*: 222-223 gengiver Thøgersens relation til Tyskland. Klassejustitsbetragtningen jf. *Klassekampen* 25.5. 1919. Presset fra de allierede jf. Bent Jensen 1979, *Danmark og det russiske spørgsmål 1917-1924*: 144f, 158f, 193f. Morten Thing 2019: *Marie Nielsen og revolutionen. En biografi*: 102f. S. 13: Hvad angår alliancen mellem landets og byens underklasse, som den manifesterede sig på grundlovsrådet 5.6. 1918 jf. *Social-Demokraten* 6.6. 1918. Se også *Holbæk Amts Venstreblad* 7.6. 1918. Overskriften Landets erobring for socialismen jf. Kjersti Bosdotter m.fl. 2021, *Början på en ny epok*: 130. Niels Ivar Agøy 1997, *Militæretaten og "den indre fiende" fra 1905 til 1940. Hemmelige sikkerhedsstyrker i Norge sett i et skandinavisk perspektiv*: 399-395. Om en kontrarevolution jf. Niels Finn Christiansen 1990, *Klassesamfundet organiseres. 1900-1925*: 262-265. Svend Aage Hansen og Ingrid Henriksen 1980, *Sociale brydninger 1914-39*: 55-66.

S. 14-26:

Den tiltagende spænding mellem syndikalister og socialdemokrater jf. *Social-Demokraten* 9.1. 1918, 10.1. 1918., 27.1. 1918. *Solidaritet* 12.1. 1918, 27.1. 1918. Se også Tidslinje for Stormen på Børsen www.aba.dk. samt René Karpantschof 2019, *De stridbare danskere*: 428-436. 1918. Fin Egenfeldt-Nielsen 1977, *Stat, samfund og ideologi*: 90-93. Socialdemokratiets principielle holdning

over for syndikalisterne og deres metoder jf. Claus Bryld 1992, *Den demokratiske socialismes gennembrudsår*: 180, 310-311. Claus Bryld 2004, *Den socialdemokratiske idéarv*: 82-83 Kampen internt i fagbevægelsen mellem socialdemokrater og syndikalister jf. Therkel Stræde 1978, *Syndikalismen blandt lager- og pakhusarbejderne i København, Årbog for arbejderbevægelsens historie 1978*. Niels Finn Christiansen, Radikalisering blandt arbejderne og splittelse i arbejderbevægelsen. *www.danmarkshistorien.lex.dk*. Poul Vitus Nielsen 1992, De tog, De fik, De otte timer, *Årbog For Arbejderbevægelsens Historie*: 263-313. Søren Kolstrup 1972, otte-timersdagen, *Erhvervshistorisk Årbog* har behandlet samme emne, men Vitus Andersen har fremhævet, at weekendbevægelsen havde et større omfang end anført af Kolstrup. Jytte Larsen 2015, *Også andre hensyn. Dansk ligestillingshistorie 1915-1953*: 102, 132-133. Fridlev Skrubbeltrang 1954, *Den danske husmand II*: 84-91.

S. 26-33:

Den danske arbejderbevægelses internationale aktivitet fremgår af Søren Federspiel 1978, *Fagforeningsinternationalen og DsF til 1914, Årbog for Arbejderbevægelsens historie 1978*. Søren Federspiel 2018, "Jensen er valgt" *Jens Jensen – en biografi*: 214-218. Om Stuttgarternes og den fremmede arbejdskraft jf. Søren Kolstrup 2017, *Polske stemmer. Polske indvandrbølger 1892-2008*: 77-85. Staunings udkast til pjeces jf. citat side 81 og 82. Socialdemokratiet, venstreoppositionen og krigen jf. *Militærnægteren* nr. 2 1916, nr. 5 1917. Claus Bryld 1992, *Den demokratiske socialismes gennembrudsår*: 344-345. Claus Bryld 1976, *Det danske socialdemokrati og revisionismen, bd. 2: Fra 1914 til 1930'erne*. Kapitel 3 forklarer, hvorfor det danske socialdemokrati fulgte det tyske socialdemokrati. Bryld nævner også en mere eller mindre skjult socialdemokratisk beundring for den økonomiske krigsinterventionisme i både Danmark og Tyskland som trædesten for et socialistisk samfund. Om kvinderne og antimilitarismen jf. *Socialdemokratisk Forbund kasse 782 og 783 (ABA)* 10.4. 1915., 5.3. 1917, 5.3. 1918 samt International Kvindedag 1915. Om venstreoppositionens tilblivelse jf. Morten Thing 2019, *Marie Nielsen og revolutionen*. Ernst Christiansen og Johs Ewig 1919, *Striden i Socialdemokratiet*. Niels Finn Christiansen 1993, *Klassesamfundet organiseres. 1900-1925*. Gyldendal og Politikens Danmarkshistorie bd. 12: 340-342. Niels Finn Christiansen 1992, *Socialismen og fædrelandet*, Ole Feldbæk (red.), *Dansk Identitetshistorie 3. Folkets Danmarkshistorie 1848-1940*: 567-571.

S. 33-37:

Curt Sørensen 2012, *Stat, Nation, Klasse bd. 1*: 873-888 understreger, at den russiske situation var åben for flere udviklingsforløb – bl.a. en demokratisk valgt venstrefløjskoalition. Neil Faulkner 2013, *A marxist History of the World*: 185-187 ser sovjetmagten som forankret i folkemagtsorganer – i alle tilfælde i udgangspunktet. Et helt andet, yderst dystert og veldokumenteret billede tegnes af Erik Kulavig 2010, *Den Russiske Revolution 1917*. Julie Birkedal Riisbro 2017, Oktoberrevolutionen og den danske venstrefløj, *Arbejderhistorie* nr. 2: 61-92 foretager her en ny og grundig analyse af det danske socialdemokratis reception af oktoberrevolutionen og dens følgere. Se også Claus Bryld 1976, *Det danske socialdemokrati og revisionismen bd.2*: 11-12. Om situationen i Tyskland henvises til følgende: Sonja Kinzler und Doris Tillmann 2018, *Die Stunde der Matrosen. Kiel und die deutsche Revolution 1918*: 122-127. Martin Göllnitz, Knut-Hinrik Kollex, Thomas Wegner Friis 2017, Blandt revolutionære og ”rigsfjender” i Slesvig-Holsten 1917-1920 *Arbejderhistorie* nr. 2: 133-140. Om Haderslev og råd jf. Bent Vedsted Rønne 2005, *Mellem to fronter*: 164-171. F.L. Carsten 1972, *Revolution in Central Europe 1918-1919*: 147-150. Robert Gerwarth 2018, *Die größte aller Revolutionen. November 1918 und der Aufbruch in eine neue Zeit*: 242. Søren Federspiel 2023, *Redaktøren i Esbjerg. J. P. Sundbo – en biografi*: 363-365 viser den socialdemokratiske reaktion på den revolutionære bølge i Tyskland. Om Komintern og russisk hegemoni jf. Julie Birkedal Riisbro 2012, Komintern og verdensrevolutionen, Jesper Jørgensen m.fl. (red.), *Komintern og de danske-sovjetiske relationer*: bemærk især side 57 om hegemoni.

S. 37-46:

Denne fremstilling tager for byarbejdernes vedkommende udgangspunkt i Mogens Rüdiger 1987, *Gustav Bang. Historiker og Socialdemokrat*: 148-150. Niels Finn Christiansen, Arbejderbegrebet i historisk lys – en skitse 2012, *Arbejderhistorie* nr. 2. Niels Finn Christiansen 1996, København som arbejderby før 1914, Karl-Erik Fransen (red.) *København gennem 800 år*: 157-171. Margit Bech Vilstrup 2019, *Kampen om arbejderne. Arbejderbegrebets politiske historie 1750-2019*: 150f. Hanne Damsholt 1982, Landarbejderforbundet og landarbejderstrejken 1921, *Årbog for arbejderbevægelsens historie*: 63-109. Søren Kolstrup 2019, *3 F Lolland Fagforening i 125 år*: 23. Om boligforhold jf. Henning Bro og Søren Kolstrup 2022: *Fra slum til velfærd*, 59-75, 16-19. Henning Grelle 1982, Tag Parti – Landarbejderforbundet og arbejderbevægelsen 1906-1917, *Årbog for arbejderbevægelsens historie*. S. 42: Drude Dahlerup 2015, Blev valget et gennembrud for kvinder i dansk politik?, Anette Borchorst & Drude Dahlerup, *Før og efter stemmeretten – køn demokrati og velfærd*. Socialdemokratiets holdning til en særlig kvindeorganisering inden for partiet

jf. Drude Dahlerup 1979, Kvinders organisering i det danske Socialdemokrati 1908-1969, *Meddelelser om forskning i arbejderbevægelsens historie* nr. 13 okt. 1979. Om Olivia Nielsen m.fl. jf. kvindehistoriskeleksikon.dk S. 43: Om Helga Larsen jf. *Social-Demokraten* 14.12. 1947, 19.4. 1944, 3.5. 1944. Einar H. Tønnesen (red.) 1953, *Det kvindelige bryggeriarbejderforbund for København og Omegn 1903-1955*. Om det mandlige forsørgelsesideal i en verden med skrøbelige og usikre familieforhold. Se også Tinne Vammen 1986, *Rent og Urent. Hovedstadens piger og fruer 1880-1920*: 259. S. 44: Lars K. Christensen, Søren Kolstrup og Anette Eklund Hansen 2007, *Arbejdernes Historie i Danmark 1800-2000*: 146-147, 332-333. S. 45: Chr. H. Damm 1934, Arbejdernes konservative Forening 1909-1934, *Den konservative Arbejder. Medlemsblad for Arbejdernes konservative Forening* nr. 4 16. årgang april 1934. Om boligidealer jf. Familiens liv og hverdag år 1900 www.arbejdermuseet.dk.

S. 46-53:

Knud Knudsen 1999, *Arbejdskonflikternes historie i Danmark*: 142-173. Arbejderoffensiven og den omfattende strejkebevægelse er behandlet af ikke mindst Knud Knudsen 2011, *Dansk fagbevægelses historie frem til 1950*: 464-472. Citat af Carl Ussing jf. side 470.

S. 53-55:

De Radikales ideologiske udgangspunkt jf. Lars Schädler Andersen 2013. Velfærdsmoral og solidaritet. Dansk socialliberalisme i europæisk kontekst, 1880-1910. Jeppe Nevers, Niklas Olsen og Casper Sylvest, *Liberalisme. Danske og internationale perspektiver*: 149-173. Socialdemokratiets aktive tilnærmelse til Det radikale Venstre jf. Claus Bryld 1992, *Den demokratiske socialismes gennembrudsår*: 232-238. Vedr. Sverige og fravær af en husmandsbevægelse jf., Kjersti Bosdottor m.fl. 2021 *Början på en ny Epok*: 243-251.

S. 55-58:

otte-timersdagens indførelse med fremhævelse af fagoppositionens vitale rolle er behandlet af Poul Vitus Nielsen 1992, De tog, De fik, De otte timer, *Årbog for Arbejderbevægelsens Historie 1992*. Her lyder spidsformuleringen ”Byggearbejderne tog otte-timersdagen”, Dansk Arbejdsgiverforening gav den, og DsF fik den. Se også Søren Kolstrup 1972, otte-timersdagen. *Erhvervshistorisk Årbog 1972*. Søren Kolstrup 1972, *8-timersdagen. Kravets formulering og dets gennemførelse i Danmark* Å.U.: 46 og 66. Her lyder det, at kun ved at DsF stod som den instans,

der indførte de 8 timer, kunne man dæmpe venstrefløjens og byggefagenes kritik. Henning Grelle 2008, *Thorvald Stauning. Demokrati eller kaos: 232-236* har tydeliggjort Staunings rolle i spillet. Kort fremstilling jf. Knud Knudsen 1999, *Arbejdskonflikternes historie i Danmark. Arbejdskampe og arbejderbevægelse 1870-1940: 148-152*. Nina Bang om børns arbejdstid på landet jf. *Arbejdernes Almanak* 1919. Søren Kolstrup 1972, *8-timersdagen. Kravets formulering og dets gennemførelse i Danmark* Å.U: 90-92. Her behandles kampen mod natarbejdet.

S. 58-67:

Den sociale reformoffensiv er i oversigtsform behandlet af Iver Hornemann Møller 1981, *Klassekamp og sociallovgivning 1850-1970: især 84-86*. Søren Kolstrup 1996, *Velfærdsstatens rødder. Fra kommunesocialisme til folkepension: 98-99, 217-221, 251-269* og side 318 om børn. Kravet om daginstitutioner for alle ”de der ønsker det” herfor jf. *Betænkning fra Udvalget af 18. marts 1918 for forebyggende børneforsorg: 2-3*. Svend Aage Hansen og Ingrid Hansen 1980, *Sociale brydninger 1914-1939, Dansk socialhistorie* bd. 6. 232-239. Jf. Jørn Henrik Petersen, Klaus Petersen, Niels Finn Christiansen (red.) 2011, *Dansk velfærdshistorie. Mellem skøn og ret bd. II Perioden 1898-1933: 95 (røde fane om gamle og børn), 233-329, 575-643, 728-733 (om børn), 321-322 (antal aldersrentenydere med dokumenteret statistisk analyse)*. Det nye syn på børn jf. også Ning De Coninck-Smith 2000, *For barnets skyld. Byen, skolen og barndommen 1880-1914: 355-357*. Husmændenes pres på Venstregeringen jf. Fridlev Skrubbeltrang 1954, *Den danske husmand II: 143*.

S. 68:

Søren Kolstrup 2011, *Fra fattiglov til forsorgslov*. Jørn Henrik Petersen, Klaus Petersen, Niels Finn Christiansen, *Mellem skøn og ret. Dansk Velfærdshistorie*, bind 2 1898-1933: 229-232.

S. 70:

Henning Bro 2008, *Boligen mellem natvægterstat og velfærdsstat. Bygge- og boligpolitik i København 1850-1930: 143-144, 263-266*. Søren Kolstrup 1996, *Velfærdsstatens rødder. Fra kommunesocialisme til folkepension* jf. afsnit om boligen. En summarisk og overskuelig fremstilling jf. Henning Bro og Søren Kolstrup 2023, *Fra slum til velfærd: 63 og 76f*.

S. 70-74:

Strofen ”Grib jer spade og hug jer fri” findes i Jeppe Aakjær 1907: *Kommer i snart!* Strofen ”jeg retter min ryg, og jeg skimter et mål” er fra Johan Skjoldborg 1897, *Når vinteren rinder i grøft og i grav*. Gunnar Solvang 1985, *Husmandsbevægelsen i Danmark 1880-1920, Bol og BY. Landbohistorik Tidsskrift*: 1. Her behandles både jordlove og husmandskolonier. Frilev Skrubbeltrang 1954, *Den danske Husmand II*. Her behandles den husmandsbevægelsens fremdrift og foreløbige kulmination i 1918-1919. Palle Ove Christensen 1975, *Husmandsbevægelse og jordreform i Danmark. En etnologisk oversigt* leverer et hurtigt udblik over bevægelsens evne til selvorganisering og organisatoriske knopskydninger. John Erichsen og Ditlev Tamm, *Grever, baroner og husmænd. Opgøret med de store danske godser 1919*, viser en forståelse for godsejernes position og leverer tillige en dokumentation for, at udstykningens omfang i forbindelse med lensafløsning nåde et enestående omfang i Danmark set med europæiske øjne - dog i nogen grad efterfulgt af Østrig. Samme værk har aftrykt selve lovgivningen: 296-300. Forholdet mellem Niels Neergaard fløjen og Thomas Madsen Mygdal fløjen i Venstre jf. Søren Kolstrup 1996, *Velfærdsstatens rødder. Fra kommunesocialisme til folkepension*: 281f. Om jordrentebøgen i dag jf. *Tidsskrift for frie bønder og husmænd* nr. 2 2023 artikel af Knud Storgård om en ny tids husmandsbrug.

S. 74-75:

Søren Federspiel 2018, ”Jensen er valgt”. *Jens Jensen – en biografi*: 356-358. C.L. Skjoldbo 1922, *Socialiseringens veje og mål*: 41-49, 52, 84-85. Her er DsF’s og Lindbergs udspil optrykt og bryggeriarbejdernes forslag omtalt. Om erhvervsmanden Alexander Foss jf. Steen Andersen og Kurt Jacobsen 2008, *Foss*: 428. Om arbejdsgivernes holdning i øvrigt jf. Knud Knudsen 2020, *Fra arbejderoffensiv til arbejdsgiverreaktion*. Kjersti Bosdotter m.fl., *Början på en ny epok*: 116-118. Hovedværket vedrørende arbejdslivets demokratisering i Danmark er Niels Dalgaard 1995, *Ved demokratiets grænser. Demokratisering af arbejdslivet i Danmark 1919-1924*: 24-55, 68-69, 104-118, 188-263. En kritisk tilgang til emnet jf. Claus Bryld 1975, *Det danske socialdemokrati og revisionismen bd.2 Fra 1914 til 1930’erne*: 80-91, især side 84.

S. 75-80:

Kvinden og Samfundet 1919. Jytte Larsen 2015, *Lighed for loven. Ligestillingspolitisk følgelovgivning 1919-1925. Ægteskabsloven 30. juni 1922: www.danmarkshistorien.dk*. Anette Borchorst & Drude Dahlerup, *Før og efter stemmeretten – køn, demokrati og velfærd*: 131-144.

S. 80-81:

Rikke Lie Halberg og Bertha Rex Coley 2020, *Tyendet – det tjenende folks danmarkshistorie*: 87-90, 118-135, 141-154. Bodil Frederiksen 2020, *Bundet på hænder og fødder. Tyendeloven 1854-1921*: 71-72. Claus Bryld 1992, *Den demokratiske socialismes gennembrudsår*: 479. Kravet om tjenestetyendes ligestilling. Rigsdagens reaktion på kravet om ny Lov om retsforholdet mellem husbond og medhjælper 22.11. 1919 jf. *Aarbog for Rigsdagssamlingen 1918-19*: 512-525. Medhjælperloven jf. *Dansk Lovsamling Aargang 1921*: 251-260. Jeppe Aakjær 1907, *Her kommer fra dybet den mørke armé*. Om de store udviklingslinjer jf. Søren Kolstrup 2014, *Den danske velfærdsmodel 1891-2011*: 67-68. Søren Kolstrup 1996, *Velfærdsstatens rødder. Fra kommunesocialisme til folkepension*: 301-303. Citat side 302. Om folkeforsikringsstaten i øvrigt jf. Jørn Henrik Petersen 2011, Alderdomsforsørgelse, Jørn Henrik Petersen, Klaus Petersen, Niels Finn Christiansen (red.), *Dansk Velfærdshistorie. Mellem skøn og ret. Bind II 1898-1933*: 300-305. Henning Bro og Søren Kolstrup 2022, *Fra slum til velfærd*: 65-67. Vedr. arbejdsgivernes krav om fjernelse af otte-timersdagen jf. Knud Knudsen 1999, *Arbejdskonflikternes historie i Danmark*: 181-183.

S. 81-85:

Klassekampen 18.5. 1919, 21.5. 1919 *Solidaritet* 27.4. 1919. *Politiken* 26.4. 1919 og 28.4. 1919 *Social-Demokraten* 16.5. 1919 og 25.5. 1919 *Arbejderen* 1918-1919: 45 gengiver Michael Lyngsies indlæg.

S. 86-87:

E. Wiinblad og Alsing Andersen 1921, *Det danske socialdemokratis historie: Fra 1871 til 1921*: 293, 364-365. Henning Tjørnehøj 1998, *Fremad og atter fremad. LOs historie 1871-1960*: 214. Fridlev Skrubbeltrang 1954, *Den danske husmand II*: 136-138, 354-355. Erik Rasmussen, *Danmarks Historie bd. 13. Velfærdsstaten på Vej 1913-1939*: 184-187. John Erichsen og Ditlev

Tamm 2014, *Grever, baroner og husmænd – opgøret med de store danske godser 1919*.

S. 90:

Curt Sørensen 1970, Den syndikalistiske ideologi i den danske arbejderbevægelse ca. 1910-21, *Historie/Jyske Samlinger* 8. Lisa Bang m.fl. 1975, *Fagoppositionens Sammenslutning 1910-1921*. Kirsten Geertsen 1982, *Arbejderkvinder i Danmark* (1982). Poul Vitus Nielsen 1992, De tog, De fik, De Otte Timer, *Årbog for arbejderbevægelsens historie*. Carl Heinrich Petersen 1974, *Danske Revolutionære 1 og 2* Belyser hele venstrefløjen, herunder også venstreoppositionen i Socialdemokratiet. Ib Nørlund 1972, *Det knager i samfundets fuger og bånd bd. 1*: 103-112. Se også Karen Pedersen og Therkel Stræde 1985, *Anarki og arbejderhistorie. Festskrift for Carl Heinrich Petersen*: bl.a. side 156, hvor respekten for de to køns seksualitet fremhæves.

S. 91ø:

Drude Dahlerup 1998, *Rødstrømperne. Den danske Rødstrømpebevægelses udvikling, nytænkning og gennemslag 1970-1985*. Jytte Larsen 2015, også andre hensyn *Dansk ligestillingshistorie 1915-1953*: 30-32, 112-166. Se også Anette Borchorst & Drude Dahlerup (red.) 2015, *Før og efter stemmeretten - køn, demokrati og velfærd*.

S. 91m:

Tinne Vammen 1986, *Rent og urent. Hovedstadens piger og fruer 1880-1920*: 258-259.

S. 91-93:

Curt Sørensen 2013, *Stat, nation, klasse* bd. II: 254-259. Edvard Bull 1922, Arbejderbevægelsens stilling i de tre nordiske lande 1914-1920, *Tidsskrift for arbejderbevægelsens historie* nr. 1 1976. (genoptryk fra 1922). Her anføres tesen om storindustriens betydning. Jorunn Björgum 1990, *Martin Tranmæl og radikaliseringen av norsk arbeiderbevegelse 1906-1918*: 68, 90, 116, 683. Her peges på fagbevægelsens politisering som epicenter for en radikal kurs i det norske arbejderparti. Jonas Bals 2022, *Streik! En historie om strid, samhold og solidaritet*: 180-181. Denne fremstilling står også i gæld til Niels Finn Christiansen 1990, *Klassesamfundet organiseres. 1900-1925*: 262-265. Om Socialdemokratiets fremgang før, under og efter krigen jf. Knud Knudsen 2011, *Dansk fagbevægelsehistorie frem til 1950*: 475-479. Henning Grelle 2012, *Det kooperative alternativ*:

123-128. Henning Bro og Søren Kolstrup 2022, *Fra slum til velfærd*: 44-51. Kåre Månsson 2003, *Stjernen, Arbejderhistorie* nr. 4 2003: 33-35. Søren Kolstrup 1996, *Velfærdsstatens rødder. Fra kommunesocialisme til folkepension*: 68-224.

S. 93:

Om 1. majs ritualer jf. Flemming Hemmersam og Morten Thing 1990, *1. maj 1890. Et dokumentarium*: 263-272. Therkel Stræde 1984, *Socialistmarchen i anarkistisk og syndikalistisk udgave, Arbejderhistorie* 22. *Meddelelser om forskning i arbejderbevægelsens historie april 1984*: 15-24 omhandler 1. majs musik- og sangkultur. Henning Grelle 2004, *1. majs historie 1889-1999* www.arbejdermuseet.dk. Søren Federspiel, Flemming Hemmersam, Margaret Nielsen, Ann-Lise Walsted 1990, *Arbejdernes 1. maj*: 51-76.

S. 93-97:

Søren Kolstrup 1996, *Velfærdsstatens Rødder. Fra kommunesocialisme til folkepension*: 404-412. Søren Federspiel, Flemming Hemmersam, Margaret Nielsen, Ann-Lise Walsted 1990, *Arbejdernes 1. maj*: 155-156.

S. 97-99:

Mette Frederiksens tale som nytiltrådt formand for Socialdemokratiet jf. Poul Smidt 2022, *Ulvetider og skiftespor. LO på vejen mod Fagbevægelsens Hovedorganisation*: 281. Samme forfatter behandler lærerlockouten i 2013 jf. 268-273. Om uvejret 2013 se endvidere 1. maj taler 2013 www.arbejdermuseet.dk (Bente Sorgenfrey FTF, Dennis Christensen, Kim Simonsen) og BT 1. maj (elektronisk): 1.-maj nedsmeltning. Udbudsøkonomiens fremmarch er behandlet i Søren Kolstrup 2022, *Forandringens Årti. Mellem velfærd og nyliberalisme 1990-2001*: 80-82. Båndene løsnes jf. Lars K. Christensen, Søren Kolstrup og Anette Eklund Hansen 2007, *Arbejdernes historie i Danmark 1800-2000*: 325. Løsrivelsen mellem Almene Boliger og Socialdemokratiet. Eget interview med Regnar Nielsen, Danmarks Almene Boliger. 1. maj taler 2013 www.arbejdermuseet.dk ved Kim Simonsen HK, Bente Sorgenfrey FTF Dennis Kristensen FOA, Poul Erik Skov Christensen 3F. Politiken 1.5. og 2.5. 2013 (a-kassernes direktør Verner Sand Kirk i polemik mod Bjarne Corydon) og 1.5. 2023. Medlemsbladet *Social-Demokraten* 2.5. 2019. www.altinget.dk 1.5. og 4.5. 2023. Mette Frederiksen på Arbejdermuseet. Vedr. sammenligning mellem arbejderbevægelsen før og nu se også Claus Bryld 2004, *Den socialdemokratiske idéarv*:

293-313. Om historiens usædvanlige øjeblikke jf. Bertel Nygaard 2012, *Revolution. Masser af modstand*.